

Nove publikacije:

PEDESET GODINA NAKON LEDENE POPLAVE SEVEROZAPADNOG PODUNAVSKOG DELA BAČKE

Nikita Andrejev, dipl.inž.građ.

VDP "Zapadna Bačka", Sombor, 2006., publikacija sa ilustracijama

Gospodin Nikita Andrejev, dipl.inž.građ. - najbolji poznavalac vodnih režima i vodoprivrednih sistema na području Bačke i autor više izvanrednih knjiga, od kojih je monografija "Vode Dunava i razvoj vodoprivrede u Apatinskom i Somborskom Podunavlju" (Vode Vojvodine, Novi Sad, 2004.) izazvala veliko interesovanje najšire stručne javnosti - na radost svih poslenika u oblasti hidrotehnike nastavlja svoju plemenitu stručnu misiju. On svoje penzionerske dane koristi na najbolji način - neumorno sistematizuje svoje izuzetno bogato stručno iskustvo, pretačući ga u monografska dela koja imaju veliki značaj za hidrotehničku struku. Sa sigurnošću možemo tvrditi da se u objavljenim knjigama i rukopisima g. Andrejeva postepeno sakuplja dragocen tezaurus znanja o vodnim režimima i upravljanjima u hidrotehničkim sistemima podunavskog dela Bačke, koga će neko napokon mudro iskoristiti kao osnovu za razvoj kibernetički zaokruženog Ekspertnog sistema za upravljenje tim vodoprivrednim sistemom u kriznim hidrološkim stanjima (periodi povodnja, odbrana od leda, periodi ekstremno malih voda).

Nova publikacija g. Andrejeva koja je pred nama obrađuje jedan od veoma dramatičnih događaja koji se odigrao marta 1956. godine, kada se desila jedna od najvećih ledenih poplava. Poplava je došla "sa leđa", iz Mađarske, gde je zbog nagomilanog leda došlo do proboja nasipa. Poplava je mogla da ima katastrofalne razmere, da nije bilo veoma umešne odbrane od strane stručnog tima (u publikaciji se vrlo korektno navode inženjeri - donosioci odluka tokom odbrane) koji je uspeo da organizuje fleksibilnu odbranu - razbijanjem ledenih barijera, nadvišenjem kritičnih objekata, ali i umešnim i pravovremenim miniranjima nasipa, kojima je poplava lokalizovana na znatno uže područje no što bi se desilo da tako dinamične i mudro vođene odbrane nije bilo.

U osam poglavlja g. Andrejev vrlo pregledno sistematizuje sve relevantne činjenice koje su bitne za shvatanje tih događanja. U Predgovoru se daju osnovni podaci o odbrani od leda i navode se ljudi koji su zaslužni što je taj katastrofalni događaj lokalizovan na najbolji moguć način. U posebnom poglavlju, veoma dragocenom za sva buduća planiranja, daje se kratak istorijat svih većih ledenih poplava na Dunavu. U posebnom poglavlju se daju jako korisni podaci o plavnim zonama na potezu od granice do Bogojeva i morfologiji branjenog područja (data je odlična mapa za neki budući Ekspertni sistem). U četvrtom poglavlju se daje vrlo pregledna geneza te ledene poplave, pri čemu je posebno dragocena karta na kojoj se vrlo pedantno označene sve lokacije na kojima je dolazilo do zaustavljanja i nagomilavanja leda. U petoj, centralnoj glavi publikacije daje se prikaz čitavog procesa odbrane od leda. Navode se dragoceni hidrografi na relevantnim vodomernim stanicama i podaci o dostignutim maksimumima, način razbijanja ledenih naslaga, kao i čitava hronologija zbivanja, sa svim ključnim upravljačkim odlukama i njihovim efektima (izuzetno koristan materijal za razvoj Ekspertnog sistema). Date su karte plavljenih zona, mesta proboja nasipa, način lokalizovanja merama nadvišenja objekata i miniranjem nasipa na izlaznom delu plavljenog područja. Prikazane su odbrambene linije i mere koje su preduzimane na njima, uz angažovanje ljudstva i mehanizacije. Dragocena je karta sa prikazom kako bi se širila poplava da je došlo do prodora III odbrambene linije između Koluta i Bezdana. Data je i veoma korisna analiza odbrane i način izvršenja sanacionih radova. Veliki fond priloženih fotografija je posebna dragocenost publikacije i "Vode Vojvodine" bi trebale da te fotografije preuzmu od autora u skeniranom obliku.

Čestitamo autoru na ovoj analizi i želimo mu da nastavi sa svojim dragocenim poslom proširivanja tezaurusa znanja o upravljačkim problemima u vrlo složenom vodoprivrednom sistemu Bačke. Nadamo se da će JVP "Vode Vojvodine" zaključiti da veoma dragocene materijale i znanja ovog eksperta treba što pre obraditi u okviru Ekspertnog sistema za upravljanje vodoprivrednim sistemom Zapadne Bačke u kriznim situacijama. Izvanredno znanje i iskustvo g. Nikite Andrejeva su dragocenost koju treba na valjan kibernetički način sistematizovati. A to treba što pre uraditi i sa još nekoliko eksperata u Vojvodini, čija su znanja i iskustva od izuzetnog značaja za pouzdano upravljanje vodama Vojvodine.

Branislav Đorđević